

PRZEWODNIK WSPÓŁPRACY DLA SZKÓŁ

Przyszkolny ogród może stać się żywą salą lekcyjną

Stowarzyszenie Permija wspiera szkoły w tworzeniu ogrodów edukacyjnych opartych na praktycznym doświadczeniu, współpracy i nauce poprzez kontakt z naturą.

Tworzymy przyszkolne przestrzenie edukacyjne, które pomagają realizować działania zgodne z podstawą programową i angażują społeczność szkoły we wspólne inicjatywy.

Korzyści dla szkoły

- nauka poprzez doświadczenie,
- integracja społeczności szkolnej,
- rozwój odpowiedzialności i współpracy,
- edukacja zgodna z podstawą programową,
- trwała przestrzeń edukacyjna możliwa do rozwijania etapowo.

Spis Treści

1. Ogród jako narzędzie codziennej edukacji.....	2
2. Program edukacyjny permisji.....	2
3. Zgodność z podstawą programową.....	3
4. Trzy ścieżki współpracy dla szkół.....	3
5. Wsparcie powdrożeniowe.....	5
6. Jak wygląda współpraca?.....	6
7. Dlaczego permisja?.....	7
8. Zacznijmy od rozmowy.....	7
9. Materiały dodatkowe.....	7

1. Ogród jako narzędzie codziennej edukacji

Współczesna szkoła potrzebuje przestrzeni, która angażuje uczniów poprzez praktyczne działanie, obserwację i współpracę.

Ogród edukacyjny może stać się miejscem codziennej nauki nie tylko przyrody, ale również odpowiedzialności, pracy zespołowej i rozumienia naturalnych procesów.

Co daje ogród edukacyjny?

- **Nauka poprzez doświadczenie:** Dzieci uczą się poprzez działanie, obserwację i praktyczne zadania.
- **Rozwój współpracy i odpowiedzialności:** Wspólna opieka nad ogrodem wzmacnia relacje i uczy współdziałania.
- **Kontakt z naturą i zdrowymi nawykami:** Uczniowie obserwują cykle wzrostu roślin i poznają pochodzenie żywności.
- **Trwała przestrzeń edukacyjna:** Ogród może rozwijać się etapowo i służyć społeczności szkoły przez wiele lat.

2. Program edukacyjny permisji

Program Permisji został opracowany jako ustrukturyzowany proces edukacyjny wspierający naukę poprzez praktyczne doświadczenie i kontakt z żywym ekosystemem.

Program obejmuje:

Edukację przyrodniczą

Obserwacja gleby, wody, roślin i zależności w ekosystemie.

Edukację matematyczną i techniczną

Projektowanie grządek, mierzenie przestrzeni i bezpieczna praca z narzędziami.

Edukację społeczną

Współpraca, odpowiedzialność za wspólne dobro i realizacja działań zespołowych.

Rozwój kreatywności

Praca artystyczna inspirowana naturą, obserwacja struktur i dźwięków przyrody.

3. Zgodność z podstawą programową

Program został przygotowany w korelacji z Podstawą Programową klas I–III.

Dzięki temu działania realizowane w ogrodzie mogą wspierać codzienny proces edukacyjny szkoły.

Przykładowe obszary realizowane w programie:

- edukacja przyrodnicza,
- edukacja matematyczna,
- edukacja techniczna,
- edukacja społeczna,
- wychowanie fizyczne,
- edukacja plastyczna i muzyczna.

Przykłady działań edukacyjnych:

- mierzenie grządek i planowanie przestrzeni,
- obserwacja procesów biologicznych,
- bezpieczna praca z narzędziami,
- dokumentowanie zmian zachodzących w przyrodzie,
- wspólna realizacja projektów.

4. Trzy ścieżki współpracy dla szkół

Model współpracy dopasowany do możliwości szkoły

Każda szkoła dysponuje inną przestrzenią, możliwościami organizacyjnymi i potrzebami edukacyjnymi.

Dlatego przygotowaliśmy trzy przykładowe ścieżki wdrożeniowe możliwe do rozwijania etapowo.

Ścieżka 1 - herbata ziołowa

6–8 godzin lekcyjnych

Elementy projektu:

- zdrowie gleby,
- kompostownik (opcjonalnie),
- woda w ekosystemie,
- grządki lub doniczki ziołowe,
- spirala ziołowa (opcjonalnie).

Rezultat projektu

Degustacja herbaty przygotowanej według rytuału stworzonego przez dzieci.

Możliwości rozwoju

- szkolny piknik,
- sprzedaż ziół,
- rozbudowa projektu o kolejne moduły.

Ścieżka 2 - grzanka pomidorowa

12 godzin lekcyjnych

Elementy projektu:

- zdrowie gleby,
- kompostownik,
- woda w ekosystemie,
- grządki warzywne,
- mini szklarenka (opcjonalnie),
- piec rakietowy (opcjonalnie).

Rezultat projektu

Wspólne przygotowywanie grzanek, sałatek i degustacja plonów.

Możliwości rozwoju

- piknik rodzinny,
- dzień grzankowy,

- przetwory pomidorowe,
- rozbudowa projektu o kolejne działania.

Ścieżka 3 - dżem truskawkowy i przetwory owocowe

16 godzin lekcyjnych

Elementy projektu:

- zdrowie gleby,
- kompostownik,
- gospodarka wodna,
- gildia owocowa,
- drzewa i krzewy owocowe,
- piec rakietowy (opcjonalnie).

Rezultat projektu

Przygotowanie przetworów oraz kiermasz dla społeczności szkolnej.

Możliwości rozwoju

- szkolne jarmarki,
- wymiana doświadczeń między szkołami,
- współpraca z lokalnymi rolnikami i społecznością.

5. Wsparcie powdrożeniowe

Szkoła nie zostaje sama po zakończeniu projektu

Jednym z najważniejszych elementów współpracy jest możliwość dalszego rozwijania ogrodu i wspierania szkoły po zakończeniu wdrożenia.

Pomagamy tworzyć rozwiązania możliwe do utrzymania przez społeczność szkoły i rozwijane etapowo.

Wsparcie może obejmować:

- konsultacje sezonowe,
- wskazówki pielęgnacyjne,
- plan rozwoju ogrodu,
- wsparcie nauczycieli,
- działania angażujące społeczność.

Dlaczego to ważne?

Wiele szkolnych projektów kończy się po pierwszym sezonie z powodu braku dalszego wsparcia organizacyjnego.

Dlatego projektujemy ogrody możliwe do utrzymania i rozwijania przez szkołę w kolejnych latach.

6. Jak wygląda współpraca?

1. Rozmowa i konsultacja

Poznajemy potrzeby szkoły, przestrzeń i możliwości organizacyjne.

2. Projekt działań

Dobieramy ścieżkę współpracy i zakres działań.

3. Wdrożenie ogrodu i warsztatów

Realizujemy działania praktyczne z uczniami i nauczycielami.

4. Rozwój i wsparcie

Pomagamy rozwijać ogród jako trwałą przestrzeń edukacyjną.

7. Dlaczego permisja?

Permisja tworzy zespół praktyków, edukatorów i projektantów przyszłolnych przestrzeni edukacyjnych.

Łączymy projektowanie, edukację i praktyczne doświadczenie, pomagając szkołom tworzyć ogrody wspierające codzienną naukę.

Nie tworzymy jedynie zielonych przestrzeni. Tworzymy ogrody, które stają się częścią codziennej edukacji.

8. Zaczniemy od rozmowy

Każda szkoła jest inna.

Pomagamy dobrać rozwiązania dopasowane do przestrzeni, możliwości organizacyjnych i potrzeb społeczności szkolnej.

Kontakt

Anna Malesińska

www: www.permisja.pl

e-mail: kontakt@permisja.pl

telefon: +48 606 576 075

9. Materiały dodatkowe

Do pobrania:

- szczegółowa [korelacja programu z podstawą programową](#),
- [rozszerzony program edukacyjny](#),
- [opis ścieżek współpracy](#).